

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1617207812
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1617207812.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu JUDr. Michaela Kráľová a JUDr. Ivana Jahnová vo veci starostlivosti o maloletú G. V. Z., J.. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, t. č. u otca, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, dieťa rodičov K. K., J.. XX.XX.XXXX, Š.. K.. N., G. G., N. N. Č.. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Dušanom Mikulášom, AK so sídlom Bratislava, Nejedlého ul. č. 29, a S. Z., J.. XX.XX.XXXX, K.. N., G. H. Č.. XXXX, zastúpeného Advokátska kancelária doc. JUDr. Tomáš Strémy, PhD, s.r.o., so sídlom Bratislava - Staré Mesto, Šafárikovo nám. č. 7, o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a nariadenie neodkladného opatrenia a o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky maloletej proti uzneseniu Okresného súdu Malacky č.k. 9P/125/2017-32 zo dňa 17. augusta 2017 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Malacky č.k. 9P 125/2017-32 zo dňa 17. augusta 2017 vo výroku, ktorým súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, mení tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým upravuje styk matky s maloletou G. V. Z., J.. XX.X.XXXX tak, že matka je oprávnená sa stretávať s maloletou každý týždeň v kalendárnom roku v utorok, v stredu a vo štvrtok v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. a v sobotu a v nedeľu v čase od 9.00 hod. do 12.00 hod. v prítomnosti otca maloletej v mieste bydliska otca maloletej s tým, že otcovi maloletej súd ukladá povinnosť maloletej na stretnutie s matkou riadne pripraviť a umožniť jej styk s maloletou.

Vo zvyšnej časti uznesenie p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Malacky uznesením č.k. 9P/125/2017-32 zo dňa 17. augusta 2017, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletú G. V. Z., J.. XX.XX.XXXX do právoplatného skončenia konania o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej, ktoré je vedené na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 9P/125/2017 do osobnej starostlivosti otca a vo zvyšnej časti návrh otca zamietol. Zároveň zamietol aj návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Návrhom doručeným na Okresný súd Malacky dňa 24.07.2017 otec maloletej žiadal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie a zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti, matke upravil styk s maloletou tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletou jeden deň v týždni po dohode s otcom, za jeho osobnej prítomnosti a v mieste bydliska otca maloletej. Otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že s matkou maloletej nie sú manželia a súčasnej dobe nežijú v spoločnej domácnosti. Maloletá je narodená predčasne, z nemocnice bola so súhlasom sociálnych pracovníkov prepustená pod podmienkou, že bude žiť v domácnosti v starostlivosti otca, keďže matka je dlhodobo sledovaná UPSVaR Bratislava. Matka klamala sociálne pracovníčky o situácii v rodine, otcovi dieťaťa, dlhodobo užíva návykové látky, nemala pripravené žiadne veci pre maloletú (pôvodne súhlasila s osvojením dieťaťa), nemala v pláne označiť otca dieťaťa, aj keď otec sám o dieťa mal záujem. Otec tvrdil, že

matka nezvládala starostlivosť o maloletú, o ktorú sa staral on a jeho matka. Situácia vyvrcholila v júli 2017 hysterickými záchvatmi matky, situáciu riešila polícia, rodinu začali sledovať sociálni pracovníci. Matka súčasnosti byva u svojho otca, ktorý sa jemu ako otcovi maloletej vyhráza. Správanie matky je nevyspytateľné a má obavu, že matka aj napriek odporúčaniam sociálnych pracovníkov si príde pre maloletú, ktorú matka môže pre jej psychické problémy ohroziť.

3. Dňa 26.07.2017 na Okresný súd Bratislava IV podala matka maloletej návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a zároveň na vydanie neodkladného opatrenia - žiadala maloletú zveriť do svojej starostlivosti, otca zaviazat' prispievať na jej výživu výživným vo výške 250 Eur mesačne, a upraviť styk otca s maloletou každú párnú sobotu a nedeľu v čase od 09,00 hod. do 11,00 hod.. Zároveň žiadala, aby súd neodkladným opatrením zveril maloletú do jej starostlivosti, otca zaviazal prispievať na jej výživu výživným vo výške 100 Eur mesačne. Uviedla, že otec ju spolu so svojou matkou vyhodil z ich spoločného bydliska, bez akýchkoľvek osobných vecí, otec ju dňa 09.07.2017 fyzicky napadol, spôsobil jej drobné poranenia (hematómy) a slabý otras mozgu, od tej doby jej neumožňuje kontakt s dieťaťom. Maloletá mala dňa 11.07.2017 absolvovať povinné očkovanie, avšak zdravotný preukaz dieťaťa má matka, otec nepozná detskú lekárku maloletej.

4. Okresný súd Malacky rozhodol uznesením zo dňa 13.07.2017 o zamietnutí návrhu matky na vydanie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 365 CMP; matka podala návrh na súd dňa 12.07.2017. Uznesenie o zamietnutí návrhu matky nadobudlo právoplatnosť dňa 02.08.2017, právny zástupca matky prevzal dané rozhodnutie dňa 17.07.2017, voči rozhodnutiu o zamietnutí návrhu matky nepodal ani on, ani matka dieťaťa odvolanie.

5. Napriek tejto skutočnosti podal právny zástupca matky dňa 26.07.2017 (teda po tom, ako prevzal rozhodnutie súdu o zamietnutí návrhu matky) nový návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej a zároveň aj návrh na vydanie neodkladného opatrenia (v takom istom rozsahu, ako už podal pôvodne a ktorý návrh bol zamietnutý). V novom návrhu neuvádzal žiadne nové skutočnosti - uvádzal v podstate tie isté dôvody, ako v návrhu pôvodnom, naopak, neuviedol v danom návrhu, že iný súd (teda Okresný súd Malacky) už vo veci konal a obdobný návrh matky už zamietol a toto rozhodnutie už aj právnomu zástupcovi matky doručil.

6. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky vo svojej správe zo šetrenia pomerov u otca, doručenej súdu dňa 14.08.2017 uviedol, že otec má vytvorené materiálne podmienky pre starostlivosť o maloletú, starostlivosť o maloletú zabezpečuje za pomoci svojej matky ako aj ostatnej rodiny. Maloletá má údajne abstinenčné príznaky, tieto odznievajú, otec danú skutočnosť s ošetrojúcou lekárkou dieťaťa neriešil. Z telefonického rozhovoru s ošetrojúcou lekárkou bolo zistené, že spolupráca s otcom je dobrá, naposledy bol otec v ambulancii na vyšetrení dňa 08.08.2017, ďalšia kontrola je naplánovaná na september 2017. Stará matka dieťaťa uviedla, že matka prišla maloletú navštíviť od odchodu z domácnosti otca asi dvakrát, pri druhej návšteve pre agresivitu matky bola privolaná hliadka OO PZ Rohožník, matka medzičasom odišla. Na výživu maloletej matka neprispieva.

7. Okresný súd právne vec posúdil podľa § 324 ods. 1 a 3, § 325 ods. 1 a 2 písm d/ a § 329 ods. 1 CSP spojenie s § 28 a § 62 Zákona o rodine a vychádzal zo zistenia, že matka vo svojom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia neuvádzala žiadne nové dôvody, ktoré by nasvedčovali zmene situácie oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu o zamietnutí prvého návrhu matky, preto súd návrh matky zamietol.

8. Pretože sa rodičia v súčasnosti nevedia dohodnúť na starostlivosti o maloletú, ktorá je vo faktickej starostlivosti otca a podľa názoru súdu je potrebné túto situáciu zastabilizovať súd vyhovel návrhu otca a maloletú dočasne zveril do jeho osobnej starostlivosti. Vo zvyšnej časti návrh otca zamietol, pretože otcom navrhnutá úprava stretávania sa matky s maloletou je neurčitá odkazuje na dohodu medzi ním a matkou a preto je na otcovi aby sa s matkou na stretávaní s maloletou dohodol, aby bol zachovaný kontakt maloletej s matkou, čo by mal otec rešpektovať.

9. Proti uzneseniu podala odvolanie matka maloletej, ktorá navrhla aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie a maloletú zverí do starostlivosti matky do právoplatnosti rozhodnutia vo veci o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej a otcovi uloží povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 100,- EUR mesačne k rukám matky. V odvolaní matka uviedla, že odvolanie podáva proti prvému a tretiemu výroku uznesenia, ktorým

súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a to z dôvodu, že súd nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci a tiež z dôvodu, že na základe vykonaných dôkazov dospel nesprávnym skutkovým zisteniam. Matka v odvolaní uviedla, že účastníci spoločne s mal. dieťaťom žili spoločne do 9.7.2017 na adrese odporcu. Následne odporca navrhovateľku zo spoločnej domácnosti vyhodil a odoprel jej kontakt s maloletou.

10. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 17.8.2017 zveril dieťa do osobnej starostlivosti otca, napriek skutočnosti, že otec - odporca fyzicky napadol navrhovateľku v týždni od 3.7. do 9.7.2017 a dňa 9.7.2017 pri hádke s navrhovateľkou fyzicky napadol aj plačúce mal. dieťa silným trasením, pričom je nutné poukázať na skutočnosť, že vtedy mala maloletá 1,5 mesiaca, a takéto zaobchádzanie nemusela prežiť bez ujmy na zdraví. Odporca spôsobil navrhovateľke slabý otras mozgu a hematóm v oblasti oka. Podobné útoky smeroval odporca voči navrhovateľke už viackrát predtým, no tá zo strachu o seba a dieťa a možných následkov (že ju odporca vyhodí zo spoločnej domácnosti a zamedzí kontaktu s maloletou - čo sa nakoniec aj stalo), na odporcu trestné oznámenia až do posledného incidentu nepodala. Z uvedených skutočností je teda zrejmé, že odporca je labilnej, násilnej a výbušnej povahy a nezvláda situácie, kedy je dieťa nespokojné a plače, čím pre maloletú predstavuje nezanedbateľné riziko.

11. Súd napadnutým uznesením zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca tiež napriek skutočnosti, že sa tento nikdy nevedel postarať o mal. G. V., nekúpil ju, a aj ostatné bežné činnosti ako kŕmenie vykonával len vtedy, keď mal na to náladu. K dieťaťu nemá ani citové väzby, v prípadoch, keď plakalo, radšej dieťa zavrel do vedľajšej izby. Navyše cez deň sa väčšmi nenachádza doma, keďže pracuje ako taxikár, a nemá ako zabezpečiť potreby dieťaťa. Nie je spôsobilý osobne zabezpečiť potreby 3 - mesačného dieťaťa po stránke citovej ani praktickej. O dieťa sa starala výlučne matka maloletej. Je predpoklad, že v súčasnosti starostlivosť vykonáva matka odporcu - babka, ktorá však nemôže nijako nahradiť skutočnú matku maloletej, ktorú tak malé dieťa nevyhnutne pre zdravý duševný aj telesný vývin potrebuje.

12. Dňa 9.7.2017 odporca vyhodil spolu s jeho matkou (babkou mal. dieťaťa) navrhovateľku ako matku vtedy 1,5 mesačného dieťaťa z ich spoločného bydliska bez akýchkoľvek osobných vecí, oblečenia, bez mobilu, iba s dokladmi. Odvtedy neumožnil žiadnym spôsobom styk dieťaťa s matkou, zamedzil mu. Matka sa následne snažila opakovane telefonicky aj osobne kontaktovať odporcu, aby sa mohla s dcérou stretnúť a zistiť, ako sa má, pokúšala sa ju ísť navštíviť, no odporca jej iba párkrát umožnil maloletú vidieť, a aj to iba z diaľky a na pár minút. Nemohla si ju vziať ani do náručia. Takýto prístup bráni udržaniu citových väzieb medzi maloletou a jej matkou, a rozhodne nie je v záujme maloletej. Tiež nemožno považovať za správne riešenie zveriť dieťa do faktickej starostlivosti babky - matky odporcu, keď o maloletú má reálny záujem jej vlastná matka, ktorá sa jej je ochotná venovať celodenne a osobne, po všetkých stránkach. Navyše navrhovateľke vo všetkom pomáha najmä jej otec a sestra, či po finančnej alebo osobnej stránke.

13. Z dôvodu, že otec absolútne odopiera matke možnosť styku z jej 3 - mesačným dieťaťom, ktoré je ohrozené v tomto štádiu v jeho vývine, citovej výchove a starostlivosti, a z dôvodu vážnej obavy matky o zdravie a život dieťaťa aj z ohľadom na výbušnú povahu otca. Matka navrhla aby odvolací súd uznesenie Okresného súdu zmenil a maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti a otcovi uložil povinnosť platiť výživné vo výške 100,- Eur mesačne do rúk matky.

14. K odvolaniu matky sa vyjadril UPSVaR Malacky tak, že poukazuje na predchádzajúce vyjadrenia s tým, že v domácnosti otca boli vykonané šetrenia kde neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloletú, ktorá sa aktuálne nachádza v domácnosti otca a matka ju občas navštevuje. V danom prípade ide o dočasné opatrenie a v riadnom konaní bude potrebné vykonať podrobné dokazovanie.

15. Podaním zo dňa 18.01.2018 matka podala návrh na zmenu neodkladného opatrenia zo dňa 17.08.2017 teda doplnila svoje odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu zo dňa 17.08.2017, ktorým navrhla zmenu neodkladného opatrenia aby odvolací súd zveril maloletú do právoplatného skončenia konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinnosti maloletej do osobnej starostlivosti otca a doplnil úpravu styku matky s maloletou tak, že matka je oprávnená sa s maloletou stretávať bez účasti otca každú sobotu a nedeľu od 09:00 do 12:00 hodiny a každú stredu od 15:00 do 18:00 hodiny s miestom prevzatia a odovzdania maloletej v bydlisku otca, ktorý je povinný maloletú na stretnutie s matkou riadne pripraviť. V svojom podaní matka uviedla, že v uznesení okresného súdu, proti ktorému podala odvolanie nebol upravený styk matky s maloletou a súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Matka uviedla, že po vydaní uznesenia okresného súdu zo dňa 17.08.2017 otec ju presviedčal, aby mu podpísala čestné vyhlásenie s jej súhlasom so zverením maloletej do jeho osobnej starostlivosti natrvalo so sľubom, že keď tak urobí umožní jej kontakt s maloletou kedykoľvek. Keď matka týmto sľubom neuverila a naďalej trvala na zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti, začal jej brániť

v prístupe k dieťaťu. Na stretnutí pred Vianocami 2017 ju dokonca udrel do tváre a sotil do nej tak, že spadla. K incidentu bola znova privolaná polícia. Počas vianočných sviatkov jej maloletú ani raz vidieť nedovolil. Po novom roku otec umožnil matke vidieť maloletú len raz a aj to za prítomnosti jeho a aj jeho matky, pričom počas stretnutia ju obaja ponižovali a urážali. Na jej opakované prosby a žiadosti, kedy môže maloletú vidieť lebo jej veľmi chýba, jej otec maloletej buď neodpovie, alebo na poslednú chvíľu určí termín, ktorý matka reálne nemá možnosť splniť. Ak sa matka pokúsi prísť v inom čase, než jej otec maloletej určí, tento ju nevpustí dnu a vidieť dcéru jej nedovolí. Súčasný stav keď je stretávanie dieťaťa z jeho matkou ponechané na svojvôli otca, rozhodne nie je v záujme dieťaťa, lebo tento zverenie dieťaťa vo svojej osobnej starostlivosti zneužíva vo svoj prospech a na boj proti svojej bývalej partnerke a na záujem dieťaťa pritom vôbec nehľadí. Na riešenie situácie spôsobom, aby nedochádzalo ku konfliktom a bol zabezpečený hladký a pokojný priebeh stretnutí s maloletou, je nevyhnutná fixne daná úprava. Nie je vyhovujúce, aby stretnutie matky s maloletou prebiehalo za účasti otca a starej matky keďže potom pri nich dochádza k hádkam, napätiu a nepríjemnej atmosfére a marí sa tým samotný účel stretnutí. Matka za súčasných okolností nemá ani šancu vidieť ako sa je bábätko rýchlo mení a vyvíja. Veľmi si želá byť súčasťou dcérinho života a mať možnosť byť s ňou toľko, času koľko sa len dá, aby sa zachovalo prirodzené puto dieťaťa aj s ňou. Kontakt rodiča s dieťaťom je významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa a je potrebné ho považovať za neoddeliteľnú súčasť rodičovských práv ako aj práv dieťaťa upravených v Zákone o rodine. Matka poukázala na to, že právo styku rodiča, ktorý nežije so svojím maloletým dieťaťom, patrí medzi základné rodičovské práva. Vzhľadom k tomu, že toto právo matky je otcom maloletej sústavne popierané, je daná nevyhnutnosť úpravy styku matky s dieťaťom súdnym rozhodnutím. Preto matka navrhla aby odvolací súd zmenil uznesenie okresného súdu a upravil jej styk s maloletou tak, že je oprávnená s maloletou stretávať bez účasti otca, každú sobotu a nedeľu od 09:00 do 12:00 hodiny a každú stredu od 15:00 do 18:00 hodiny s tým, že otec jej maloletú odovzdá v mieste bydliska otca a zároveň je povinný maloletú na stretnutie s matkou riadne pripraviť.

16. Krajský súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania § 2 ods. 1, § 65, § 66, § 360 a nasl., § 395 ods. 1, ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, § 324 ods. 1, § 329 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu matky nie je možné vyhovieť.

17. Neodkladné opatrenie možno vydať pred začatím konania, alebo po začatí konania. V oboch prípadoch je možné ho nariadiť z dvoch dôvodov. Jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov a druhým je zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich neodkladný a dočasný charakter.

18. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

19. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

20. Otec maloletej v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tvrdil, že je potrebné upraviť pomery účastníkov, teda rodičov do času, kým súd rozhodne vo veci o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej.

21. V danom prípade súd prvej inštancie správne vychádzal zo zistenia, že ohľadne starostlivosti o maloleté deti je vedených viacero konaní, je nariadené znalecké dokazovanie a vykonáva sa ďalšie dokazovanie za účelom rozhodnutia o právach a povinnostiach rodičov k deťom. Vzhľadom k tomu, že súd je povinný rozhodnúť v súlade so záujmom maloletých detí, je povinný v tej súvislosti vykonať aj dokazovanie a nie rozhodnúť bez náležitého zistenia skutkového stavu. Preto skutočnosti, ktoré tvrdí otec vo svojich podaniach, keď poukázal na námietky k pochybeniam znalca zo dňa 04.03.2016 a zdôraznil, že ku dnešnému dňu nebol znalec vypočutý, a že je pripravený klásť znalcovi otázky a konfrontovať ho s ďalšími závažnými pochybeniami, v súvislosti s vypracovaním posudku, ktoré zistil pri konzultáciách s odborníkmi a inými znalcami vykonávajúcej znaleckú činnosť v oblasti psychológie, sú predmetom skúmania súdu vo veci samej, vyhodnocovaním vykonaných dôkazov.

22. Krajský súd k námietke otca v podanom odvolaní, v ktorom vytykal súdu prvej inštancie, že súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k

nesprávnym skutkovým zisteniam, poukazuje na ustanovenie § 329 ods. 1 C.s.p. podľa ktorého súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

23. Z uvedeného vyplýva, že pri prijímaní takéhoto opatrenia, ktoré je opatrením dočasným a predbežným, prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Aj v konaní o neodkladnom opatrení musí súd hodnotiť vykonané dôkazy, pritom (pri súčasnom preukázaní potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov) rozhodne skutočnosti, (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spoľahlivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú tvrdené skutočnosti aspoň osvedčené, t.j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými. Procesnú zodpovednosť v uvedenom smere nesie navrhovateľ predbežného opatrenia.

24. Zákon preto nepredpokladá, že súd bude pri rozhodovaní o predbežnom opatrení vykonávať dokazovanie a naopak, vo vedomí, že výsluchom účastníka konania, proti ktorému návrh smeruje, by mohol byť zmarený účel uvedeného opatrenia; v ustanovení § 329 ods. 1 C.s.p. výslovne formuloval zásadu, že účastníci nemusia byť pred rozhodnutím o návrhu na neodkladné opatrenie vypočutí a rovnako, že súd nemusí nariadiť pojednávanie. Pri samotnom osvedčovaní nároku (na základe predložených listín) potom nie je treba dôsledne dodržiavať tie formálne požiadavky, ktoré zákon ukladá pri dokazovaní, vrátane požiadavky, aby sa druhá strana sporu mohla pred rozhodnutím o predbežnom opatrení k obsahu listín, z ktorých bude súd robiť záver o tom, či sú splnené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, vyjadriť.

25. V danom prípade preto námietka matky v podanom odvolaní, týkajúca sa nedostatočne vykonaného dokazovania a namietaných nesprávnych skutkových zistení nebola dôvodná.

26. Obsah predbežného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa sa bezprostredne dotýka výchovy maloletého dieťaťa. Neodkladné opatrenie v oblasti starostlivosti súdu o maloletých, by malo byť len krátkodobým provizóriom a nie konečným rozhodnutím vo veci samej. Účelom predbežného opatrenia v konaní o výchove maloletého dieťaťa je dočasná úprava pomerov účastníkov konania, resp. ochrana potenciálneho výkonu rozhodnutia, ktorý by mohol v budúcnosti byť ohrozený. Osobitosť inštitútu spočíva v skutočnosti, že ide o súdnu úpravu, avšak pred vydaním rozhodnutia vo veci samej. Toto opatrenie má mať výnimočný charakter, v prípade rozhodnutí o výchove maloletých detí má svojim spôsobom smerovať k ich „prežitiu“. Z tohto hľadiska právna úprava zodpovedá Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý zaraďuje právo na prežitie medzi právami dieťaťa na popredné miesto.

27. V článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa. V zmysle článku 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov a deti majú právo na rodičovskú starostlivosť.

28. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností, alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

29. V danom prípade okresný súd správne dospel k záveru, že návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné vyhovieť, vzhľadom na situáciu, ktorá zo spisu vyplýva. Neodkladné opatrenie nemôže byť prostriedkom na dosiahnutie alebo zabezpečenie urýchleného rozhodnutia vo veci samej, alebo náhrady takéhoto rozhodnutia. Vychádzajúc z tvrdenia otca, o potrebe nariadenia neodkladného opatrenia, by bolo možné dosiahnuť rozhodnutie súdu neodkladným opatrením skoro vždy a rozhodnutie vo veci by už len potvrdilo predbežne upravený stav. Takýto postup pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení by nebol v súlade s jeho účelom. V danom prípade je neodkladným opatrením upravený súčasný stav medzi rodičmi maloletej, keď daná situácia vznikla v dôsledku návrhu, resp. pokynu príslušného úradu práce. Maloletá z nemocnice bola so súhlasom sociálnych pracovníkov prepustená pod podmienkou, že bude žiť v domácnosti v starostlivosti otca, keďže matka je dlhodobo sledovaná

UPSVaR Bratislava. Matka klamala sociálne pracovníčky o situácii v rodine, dlhodobo užíva návykové látky, nemala pripravené žiadne veci pre maloletú (pôvodne súhlasila s osvojením dieťaťa), nemala v pláne označiť otca dieťaťa, aj keď otec sám o dieťa mal záujem. Na základe pokynu úradu práce, sa maloletá nachádza v starostlivosti otca. Takýto stav je upravený aj neodkladným opatrením na návrh otca, ktorý ale na základe odvolania matky, bez riadneho a dostatočne vykonaného dokazovania, odvolací súd nepovažuje za vhodný, v súčasnej dobe meniť, i keď zastáva názor, že právo matky, teda druhého rodiča na starostlivosť o dieťa nie je rešpektované a upravené. Treba zdôrazniť, že otec vo svojom návrhu, ktorý bol doručený na Okresný súd Malacky dňa 24.07.2017 žiadal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie a zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti, matke upravil styk s maloletou tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletou jeden deň v týždni po dohode s otcom, za jeho osobnej prítomnosti a v mieste bydliska otca maloletej. Takto navrhnutý styk matky s maloletou nie je v záujme maloletej, ktorá je vo veku 9 mesiacov a matku potrebuje nepretržite a nie iba jeden deň v týždni, ako navrhol otec. Z vyjadrenia otca potom vyplýva, že nie je pravdivé tvrdenie otca, že matka sa nedokáže o dieťa postarať, ale to, že otec nerešpektuje právo druhého rodiča, teda matky, na výchovu a starostlivosť o dieťa a v tomto prípade o dieťa, ktorému otec sám nemôže nahradiť aj matku. Preto až na základe dostatočného dokazovania bude možné zistiť, či tvrdenie otca v podanom návrhu je v súlade so záujmom maloletej. I keď je nepochybné a preukázané potvrdením kolízneho opatrovníka, že otec sa riadne o dieťa stará, nemožno prijať názor, že matke stačí maloletú vidieť jeden deň v týždni, za osobnej prítomnosti otca a podľa podmienok, ktoré určí otec. Pokiaľ otec svoj postoj nezmení, takýto stav nie je v záujme maloletej a bude potrebné aj znaleckým dokazovaním skúmať, či nie je vhodnejšia zmena výchovného prostredia maloletej.

30. Odvolací súd poukazuje na článok 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, v ktorom je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa a preto je predovšetkým povinnosťou rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do starostlivosti zabezpečiť, aby bolo rešpektované a aj realizované právo druhého rodiča na styk s dieťaťom a ak to nie je možné, je takýto rodič výchovne nespôsobilý a takýto stav a správanie rodiča, ktorý neumožňuje druhému rodičovi (ktorému nebolo dieťa zverené) styk s dieťaťom, je možné napraviť zmenou výchovného prostredia dieťaťa tak, aby bolo zabezpečené právo dieťaťa na styk s druhým rodičom, resp. aby bolo zabezpečené právo detí na rodičovskú starostlivosť, vyplývajúce z čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

31. Pretože uznesenie okresného súdu spĺňa základné právne náležitosti, najmä zrozumiteľnosť, určitosť a jasnosť a je logickým a právnym vyústením priebehu a výsledkov konania na súde prvej inštancie, jeho odôvodnenie je presvedčivé a odvolací súd sa s ním v plnom rozsahu stotožňuje, potvrdil ho ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP na zdôraznenie jeho správnosti ho iba doplnil o ďalšie dôvody.

32. Odvolací súd považuje za nevyhnutné uviesť v súvislosti so spôsobom rozhodnutia okresného súdu nasledovné. Základnú úlohu vo výchove maloletého dieťaťa majú jeho rodičia. Výchova dieťaťa je nielen ich právom garantovaným viacerými medzinárodnými európskymi aj vnútroštátnymi prameňmi, ale aj ich povinnosťou, ktorej sa nemôžu bez závažných právnych následkov svojvoľne zbaviť. Spôsobilosť mať dieťa nemožno nikomu obmedziť. Právo rodiča vychovávať svoje dieťa a starať sa oň zaručuje Ústava Slovenskej republiky v čl. 41 a tiež zaručuje dieťaťu právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Podobne Dohovor o právach dieťaťa ukladá zmluvným štátom povinnosť vynaložiť všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že sú to obaja rodičia, ktorý majú spoločnú a rovnakú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, pričom zmyslom ich starostlivosti musí byť záujem dieťaťa. Rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Obsahom ich práva „vychovávať“ je v prvom rade právo a povinnosť chrániť záujmy dieťaťa, ďalej tiež riadiť a usmerňovať jeho konanie a vykonávať nad ním dohľad, právo mať dieťa u seba a právo osobne sa o dieťa starať. Právo mať dieťa u seba je ústavným vyjadrením zásady, že starostlivosť o dieťa a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Zásahy do práva rodiča mať dieťa u seba možno vykonať len na základe zákona a rozhodnutím súdu. Okrem násilných zásahov do práva rodiča mať dieťa u seba, napr. zadržanie, väzba rodiča, ochranná výchova, výchovné opatrenie, náhradná starostlivosť a pod., sa toto oprávnenie redukuje tiež fakticky v dôsledku skutočnosti, že rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú. Rozhodnutie súdu o odlúčení rodiča a dieťaťa môže smerovať buď k zmene miesta pobytu dieťaťa, alebo k nútenej zmene miesta pobytu rodiča. V prípade dieťaťa prichádza do úvahy najmä aplikácia ustanovení Zákona o rodine, týkajúca sa výchovných opatrení, alebo náhradnej starostlivosti. Dohovor o

právach dieťaťa v čl. 7 a čl. 9 zakotvuje právo každého dieťaťa pokiaľ je to možné poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť a v čl. 9 ukladá zmluvným štátom povinnosť zabezpečiť, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli. Obsahom práva rodiča mať dieťa u seba je právo rodiča osobne sa o dieťa starať a realizovať tak výchovu dieťaťa. Dieťa má zásadne bývať u svojich rodičov a možnosť spoločného života znamená pre rodiča a jeho dieťa základný element rodinného života. Právo mať dieťa u seba zahŕňa tiež oprávnenie rodičov brániť sa zásahom do tohto práva, t.j. požadovať dieťa späť od toho, kto ho neoprávnene zadržuje.

33. Pretože uznesenie okresného súdu spĺňa základné právne náležitosti, najmä zrozumiteľnosť, určitosť a jasnosť a je logickým a právnym vyústením priebehu a výsledkov konania na súde prvej inštancie, s prihliadnutím na daný stav, ktorý v súčasnej dobe existuje a ktorý je možné zmeniť, prípadne upraviť inak až po vykonaní dokazovania vo veci, potvrdil ho ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP vo výroku, ktorým súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca a vo výroku, ktorý návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matky zamietol. Vo výroku, ktorým okresný súd zamietol návrh na úpravu styku matky s maloletou, odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil uznesenie tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk matky s S. G. V. Z., J.. XX.X.XXXX tak, že matka je oprávnená sa stretávať s maloletou každý týždeň v kalendárnom roku v utorok, v stredu a vo štvrtok v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. a v sobotu a v nedeľu v čase od 9.00 hod. do 12.00 hod. v prítomnosti otca maloletej v mieste bydliska otca maloletej s tým, že otcovi maloletej súd ukladá povinnosť maloletú na stretnutie s matkou riadne pripraviť a umožniť jej styk s maloletou. Odvolací súd rozhodol v súlade s právom dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov. V prípade, že otec nebude umožňovať matke styk s maloletou a poskytovanie dieťaťu osobnú starostlivosť, bude to dôvod na zmenu výchovného prostredia a zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti matke.

34. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 C.s.p. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).